

ת"פ 27441/07/16 - מדינת ישראל - באמצעות מח"ש נגד מנחם ורניצקי - בעצמו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 27441-07-16 מדינת ישראל נ' ורניצקי

בפני
כבוד השופטת דנה מרשק מרום
מדינת ישראל - באמצעות מח"ש
ע"י עו"ד מירב נגלר

המאשימה

נגד

מנחם ורניצקי - בעצמו
ע"י עו"ד יאיר רגב

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, שגובש במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של הפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין, תשל"ז-1997 [להלן: "חוק העונשין"].

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום שימש הנאשם כחוקר בימ"ר מרכז. בשנת 2001, על רקע תפקידו, הכיר הנאשם את ג'קי מור [להלן: "ג'קי"], שהיה מאובטח על ידי ימ"ר מרכז כעד בתיק אחר ונחשד בעבר בביצוע מספר עבירות פליליות. הכרות זו צמחה לחברות לאחר שג'קי כבר לא היה מאובטח על ידי ימ"ר מרכז.

באותה תקופה אחיו של ג'קי נרצח, ובעקבות הרצח נפתח תיק פלילי במחוז תל אביב.

ביום 15.10.12 ביקש ג'קי מהנאשם שיבדוק לו פרטים במאגרי המידע המשטורתיים בנוגע לאדם עמו יש לו סכסוך עסקי. הנאשם הציג בפני ג'קי מצג לפיו הוא יבצע עבורו את הבדיקה, אך בפועל לא ביצע אותה.

למחרת, ביום 16.10.12, נפגשו הנאשם וג'קי לארוחת צהריים, כשלאחר המפגש התקשר הנאשם לג'קי ואמר לו שהוא ינסה להעביר את תיק רצח אחיו לטיפולו, ושאם יצליח לעשות זאת הוא יתאם פגישה עם ג'קי והשניים יעברו יחדיו על התיק. בסופו של יום, הנאשם לא ביצע זאת עבור ג'קי.

יומיים לאחר מכן, ביום 18.10.12, ביקש הנאשם הלוואה מג'קי בסך של כ-1,500 ₪ על רקע מצוקה כספית. לצורך העברת הכסף, תאמו השניים פגישה להמשך אותו יום. הנאשם הגיע למפגש עם רכבו המשטורתי, מלווה בשוטר נוסף, במעמד המפגש העביר ג'קי לנאשם סכום של 2,000 ₪ כהלוואה. זמן

מה לאחר מכן החזיר הנאשם לג'קי את סכומי ההלוואה.

3. במסגרת הסדר הטיעון, אשר הוצג בישיבת יום 21.02.17 בפני כב' סגנית הנשיא, השופטת לורך, הוסכם על שליחת הנאשם לשירות המבחן שיבחן, בין היתר, את שאלת הרשעתו. עוד הוצהר, כי המאשימה תגביל את עצמה לעתירה עונשית של עבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס, ואילו הסנגור יהיה חופשי בטיעונו לרבות לעניין ביטול ההרשעה.

יאמר כבר, כי לאחר שהוגש תסקיר בעניינו, מיתנה המאשימה את עתירתה העונשית וביקשה להטיל על הנאשם עונש של מאסר על תנאי, כך שבסופו של יום, גזר דין זה מתמקד בשאלת הרשעתו של הנאשם.

תסקיר שירות המבחן

4. מהתסקיר שנערך בחודש מאי 2017 למדתי אודות נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם, שהוא כבן 52, נשוי ואב לשתי בנות בגיל ההתבגרות, מתגורר עם משפחתו במודיעין, ובעת הנוכחית אינו עובד מאחר ונמצא בתקופת השעיה על רקע מעורבותו בתיק נושא גזר דין זה, כשהוא זוכה לתמיכה מצד אשתו, בנותיו ובני משפחתו המורחבת.

הנאשם סיים לימודי תיכון עם בגרות מלאה, למד כשנתיים לימודי הנדסה, אך לא השלים לימודיו. התגייס לצבא ושירת שירות צבאי מלא בסדיר וכן שנה נוספת בקבע כטכנאי קשר. לאחר שחרורו מצה"ל עבד בשני מקומות עבודה, ולפני 21 שנה התגייס למשטרת ישראל ושירת במספר תפקידים, חלקם פיקודיים, בתחום הביטחון, החקירות והמודיעין. הנאשם הושעה מעבודתו רק בנובמבר 2016, והציג בפני שירות המבחן אישורים ותעודות המעידים על הצטיינותו בעבודה, מקצועיותו, מסירותו וחריצותו בעבודה. בנוסף, במהלך 13 השנים האחרונות הנאשם מתנדב ביחידה ללוחמה בטרור כחוקר מחלק מודיעין.

באשר לנסיבותיו האישיות הזכיר, כי במשפחתו מחלה תורשתית נדירה, והוא הציג אישורים רפואיים אודות ניתוחים שעברו הוא ובתו על רקע מחלה זו, כשבתו עתידה לעבור ניתוח מורכב בחו"ל.

באשר לעבירה שביצע, הנאשם לוקח אחריות מלאה על המיוחס לו, תוך שתיאר את הקשר החברי שנוצר בינו לבין ג'קי בין השנים 2003-2013. הבהיר, כי במסגרת קשר זה לא היה מודע ולא נחשף לפעילותו השולית של ג'קי. את מעשיו הסביר על רקע רצונו לסייע לג'קי בתקופה הקשה בה נרצח אחיו, תיאר כי התקשה לסרב לבקשותיו של ג'קי על רקע חברותם הקרובה והדגיש, כי לא היה בכוונתו לבצע בפועל את אשר הבטיח שיעשה, כפי שעולה מעובדות כתב האישום. באשר להלוואה תיאר, כי היה נתון במצב כלכלי קשה באותה עת לאחר שלא אושרה לו הלוואה מהבנק ולא הצליח לקבל סיוע מבני משפחתו. הוא פנה לג'קי, השיב לו את הכסף זמן מה לאחר מכן, וניתק את הקשר עם ג'קי מיד כשנודע לו אודות מעצרו. הנאשם הביע חרטה רבה ובושה על התנהגותו ולהתרשמות שירות המבחן כיום מגלה תובנה בנוגע לחומרת מעשיו. תחושות הבושה, ההשפלה והאכזבה האישית מתעצמות נוכח

היותו איש חוק במשך שנים רבות. הוא אינו תופס את התנהגותו פורצת הגבול כחלק מהתנהלות אשר אפיינה אותו לאורך חייו, וגם שירות המבחן לא התרשם מאדם בעל דפוסי התנהגות וחשיבה שוליים.

להערכת שירות המבחן, הנאשם התקשה להפריד בין תפקידו במערכת אכיפת החוק לבין החברות הקרובה שנוצרה, והתנהגותו נבעה ממוטיבציה גבוהה לתחזק קשר ייחודי זה. עם זאת, כיום שירות המבחן מתרשם כי הנאשם מצליח לבחון את הבעייתיות בהתנהגותו ומעמיק בהבנה אודות חומרתה והפסול שבה. לאחר שקילת גורמי הסיכון והסיכוי, מעריך שירות המבחן כי הסיכון להישנות ביצוע עבירות הוא נמוך.

באשר לשאלת ביטול ההרשעה, לאחר שהנאשם תיאר את מחויבותו העמוקה לעבודתו במשטרת ישראל, נוכח האחריות שלוקח על מעשיו, התובנה שמגלה באשר לחומרתם, היותו נעדר עבר פלילי, תפקודו המוערך לאורך שנים במשטרת ישראל, וההתרשמות כי אין מדובר באדם בעל דפוסי שוליים, ממליץ שירות המבחן לשקול בחיוב ביטול הרשעתו בדין, לצד של"צ בהיקף של 200 שעות לטובת קשישים.

ראיות לעונש

5. מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לעונש.
6. מטעם הנאשם הוגשו מסמכים רבים (נ/1-5/נ) הכוללים מכתבי הערכה ממפקדיו השונים במהלך השנים, תעודות הצטיינות ומכתבי הוקרה מגורמים שונים. כן הוגשו מסמכים הקשורים להשעיית ולעמדת המשטרה באשר לשאלת הרשעתו (נ/7, נ/8).
7. מטעם הנאשם נשמעו עדים רבים, בעיקר על מנת לבסס את טענת הנאשם שיש לבטל את הרשעתו ולאמץ את המלצות תסקיר שירות המבחן.
8. העיד סנ"צ מיכה לוין, קצין אגף חקירות ומודיעין במרחב שפלה, מכיר את הנאשם משנת 1996 מעבודתם בצח"מ, והם עבדו יחדו בפיענוח תיקי פשיעה מורכבים למשך תקופה ארוכה. בשנת 2008 העד הקים את מחלק הרצח בימ"ר מרכז, הנאשם היה אחד המובחרים לשמש כחוקר מוביל והיה תחת פיקודו במשך כ-4 שנים. הוסיף, כי לפני כשנה מחצה הנאשם עבר לצח"מ שפלה והפך לראש צוות, מאחר והתבלט באופן תפקודו. העד הדגיש כי המדובר בפעם הראשונה שבו הסכים להגיע ולמסור עדות אופי לטובת שוטר בבית משפט, זאת מכיוון שלהערכתו הנאשם הוא שוטר "עתיר זכויות" במשטרה, שוטר ותיק, מקצועי, מוביל, חרוץ ונאמן. עוד תיאר אותו כשוטר שכל מפקד מעוניין בו והדגיש, כי הוא עצמו מוכן לקבל אותו באופן מידי לעבודה ולהחזיר אותו לתפקיד פיקודי. העד סיים באמירה "כן ירבו שוטרים כאלה" (עמוד 7 לפרוטוקול).

9. עוד העיד רפ"ק עו"ד צחי צורי, שהוא ראש לשכת החקירות של מרחב שפלה. את הנאשם הוא מכיר מאז שנת 1999, במסגרת מגוון תפקידים של הנאשם, כשבמרבית המקרים מדובר היה בחקירות של תיקי פשע חמור. גם הוא תיאר את הנאשם כמקצוען, אדם ערכי, חרוץ, "חבר של אמת" אשר השקיע מאמצים כבירים בפענוח תיקי פשיעה חמורה. בשנת 2014 בחר את הנאשם להוות חלק מכוח משימה מיוחד ונבחר להתמודדות עם מטעני חבלה ותופעת החיסולים. העד הוסיף כי הנאשם הוא "אדם שמוכן להשקיע הכל על חשבון משפחה, חופשים, שבתות וחגים ולילות כי זו העבודה של השוטר בשטח צריך לעשות את העבודה מהלב. לכל אורך הקריירה שלו האיש הזה עבד מהלב." (פרוטוקול עמוד 7-8).

10. העיד רב פקד עו"ד רפי וקנין, ראש צח"מ שפלה מספטמבר 2015, המפקד הישיר של הנאשם עד להשעייתו, כשהנאשם היה סגן ראש צוות ובהמשך קודם לראש צוות חקירה ותחת פיקודו ארבעה חוקרים. תיאר את הנאשם כאדם בעל מוטיבציה יוצאת דופן, אשר קיבל לטיפולו תיקי חקירה סבוכים ומורכבים, ובכל תיק היה יושב ימים ולילות. הוסיף, כי מדובר "אדם גדול עם לב גדול", מקובל על חבריו, עם תפקוד מעולה אשר בא לידי ביטוי בהערכות התקופתיות שלו, צנוע וידוע כבעל רמת אמינות מאוד גבוהה. העד הדגיש כי ישמח לקבל אותו חזרה לשירות לצח"מ באופן מידי, שכן מדובר באדם ערכי, אשר ככל הנראה טעה בהפעלת שיקול דעת באופן נקודתי וסיכם כי "בכל שנות הניסיון שלי - לא הכרתי מישהו כמני." (עמוד 8 לפרוטוקול).

11. השוטר חיים מזרחי מכיר את הנאשם כעשרים שנה במסגרת עבודתם המשותפת כרכזי מודיעין וחוקרים בימ"ר מרכז, בפעילות בשטח וגם כחבר. העיד כי הנאשם הוא חבר אמיתי, שניתן לסמוך עליו "בעיניים עצומות", הנאשם תרם שעות רבות על חשבון חייו הפרטיים לטובת המדינה, ו"חבל להפסיד אותו במטרה" על רקע תרומתו הרבה למטרה ולציבור.

טיעונים לעונש

12. ב"כ מח"ש הדגישה, כי הנאשם הכיר את ג'קי במסגרת עבודתו המשטרית כמי שהיה עד, והיה מודע לכך שמדובר בקשר בעייתי מלכתחילה. הנאשם לא הסתפק בפוטנציאל הבעייתי אלא אף מימש אותו, לקח הלוואה, ונעתר לבקשותיו השונות של ג'קי - גם אם לא יצאו לפועל. קיימת ציפייה מהנאשם, שהינו לובש מדים, להתנהגות ממלכתית. ב"כ מח"ש הבהירה, כי היא ערה לנתוני החיובים של הנאשם, ללקיחת האחריות המלאה, לחרטה שהביע, למצבם הרפואי שלו ושל בתו ולתסקיר החיובי שהוגש בעניינו. חרף האמור, המדינה עומדת על הרשעתו בדין, אך כאמור ממתנת את עתירתה העונשית למאסר על תנאי, קנס ושל"צ.

לטעמה של ב"כ מח"ש לא ניתן לבסס קביעה לקיומו של נזק משמעותי וקונקרטי שמצדיק הימנעות מהרשעה, שכן קיימת אפשרות ערטילאית בלבד לפיה הרשעתו של הנאשם תוביל לפיטוריו. הפנתה דווקא לעדויות עדי ההגנה מהם ניתן להבין שאין בהרשעתו כדי למנוע החזרתו לעבודה, כאשר בעת שקילת נקיטת הליכים משמעותיים, לרבות פיטורים, נלקחים בחשבון מספר פרמטרים - לרבות חומרת העבירה, חומרת העונש, טיב השירות שלו, משך שירותו והתייחסות בית המשפט - לרבות לשאלת

הרשעתו. יתרה מכך, סבורה היא, כי בעניינו של הנאשם לא מתקיימת גם הדרישה השניה של הלכת כתב. ב"כ מח"ש לא יכולה הייתה ליתן לי הסבר לשיהוי בהגשת כתב האישום, וכן מדוע הנאשם הושעה רק בנובמבר 2016, כשכתב האישום הוגש ביולי 2016.

לגישתה, על בית המשפט להעביר מסר ברור, באמצעות הרשעה, כי על שוטרים להימנע מליצור קשרים שעלולים להביא לפגיעה משמעותית הרבה יותר גדולה מזו שנגרמה במקרה דנן.

13. הסנגור ביקש לחדד, כי עוד במהלך חקירת הנאשם עלה, כי בכל מהלך החברות במשך מעל ל-10 שנים, ג'קי לא זומן לחקירה ולא הוחשד בעבירה. ג'קי החזיק בנשק ברישיון (ראו מסמך נ/6), ומבחינת הנאשם היה זה סממן חיצוני כי ג'קי אדם נורמטיבי, איש עסקים. החברות בין השניים צמחה לאחר שחלפו מספר שנים מאז ג'קי היה מאובטח, שוטר אחר החל לעבוד עם ג'קי, השניים הכירו וההיכרות הפכה לחברות אמיצה. הסנגור הביא דוגמא לקשר ההדוק ששרר בין השניים, אירוע שהתרחש כאשר הבן של ג'קי עבר תאונת דרכים והוא קרא לנאשם לבוא להיות לצדו בעת שנאלץ לנתק אותו ממכונת הנשמה ולתרום את איבריו. עם הסתבכותו של ג'קי בעבירה כלכלית בשנת 2013 נותק הקשר ביניהם.

באותה תקופה, הייתה האזנה פעילה לג'קי, ולמעשה, משנת 2012 ידעה המשטרה על השיחות וביצוע העבירות לכאורה על ידי הנאשם.

לטענת הסנגור, כתב האישום המתוקן מעלה שג'קי ביקש בקשות מהנאשם על רקע חברותם האמיצה, והנאשם, גם אם הבטיח שיבדוק את הדברים, למעשה רק ניסה "לנער אותו מעליו" וממילא לא היה בסמכותו להוציא לפועל חלק מהמטלות שנתבקש לבצע. באשר להלוואה היסס רבות לפני שביקש אותה מג'קי, כשעובדות כתב האישום מעלות שהוא הגיע לקחת את הלוואה בניידת משטרתית, מלווה בשוטר, החזיר את הלוואה מיד בסמוך ולכן ניתן לראות במכלול כהפרת אמונים ברף הנמוך.

הסנגור הזכיר כי כתב האישום תוקן לקולא באופן משמעותי (כאשר במקור יוחסה לנאשם עבירה של שוחד), ונוסחו הנוכחי מתאר אירועים שהם על גבול הפליליות והתנהגות משמעתית. לא קיימת פסיקה דומה בנסיבות, ועל כן, מזהיר הסנגור, שלמעשה יהיה בגזר דין זה כדי לקבוע נורמה חדשה, נתון אשר אמור להוות שיקול נוסף להקלה בעונש.

הסנגור הזכיר שיקולים נוספים העומדים לזכותו של הנאשם והדגיש את חלוף הזמן שעבר מאז בוצע העבירה, כשהמשטרה לא מיהרה להשעות את הנאשם, והוא הושעה רק בחודש נובמבר 2016 (על התכתובת בעניין השעייתו של הנאשם ראו נ/8). אין כל הסבר לשיהוי בהגשת כתב-האישום, שכן הנאשם הודה בחקירתו עוד לפני שנחשפו הקלטות האזנות הסתר ושיתף פעולה באופן מלא עם חוקריו. הסנגור הגיש מספר פסקי דין על מנת לבסס את טענתו לפיה במקרים חמורים יותר בתי המשפט החליטו לבטל הרשעה בנסיבות מיוחדות המעלות חשש שהשוטר לא יוכל לחזור למלא את תפקידו. על השיקולים ששוקלת המשטרה בנסיבות אלו ניתן ללמוד מהמסמך נ/7.

לסיכום עתר הסנגור לבטל את הרשעתו של הנאשם, לפתוח לו את האפשרות לחזור לשורות המשטרה מבלי שיאלץ למצוא מקום עבודה חלופי בגיל 52, ובמקביל, לקבוע נורמות ברורות יותר על

מנת שלא יישנו מקרים דומים בעתיד, אך לא על חשבון ענישה מחמירה כלפי הנאשם.

14. בדברו לבית המשפט הנאשם מסר כי טעה על רקע חברותו עם ג'קי, כאשר מסר כי "הגבולות היטשטשו לי איתו, לא ידעתי לשים קו ולהגיד לא" (פרוטוקול, עמ' 15). לטענת הנאשם, במהלך החברות לא היה מודע לכך שג'קי היה עד תביעה בימ"ר מרכז, וכאמור, החברות ביניהם החלה באמצעות חבר משותף. הוא תיאר את ג'קי כאדם שסבל רבות בחייו, אביו של הנאשם נפטר בשנת 2004, וכך נוצר ביניהם חיבור אמיץ. תיאר עוד כי היה במצוקה כלכלית, לא הצליח לגייס כסף מהבנק או המשפחה, ג'קי הוא שהציע לו לתת לו את ההלוואה, והנאשם החזיר אותה בזמן, כפי שהם תיאמו. לאחר שהנאשם הבין שג'קי נעצר, ניתק עמו מגע לחלוטין.

דין והכרעה

15. על רקע טיעוני ב"כ הצדדים, המחלוקת שטעונה הכרעה בגזר-דין זה היא בשאלת ביטול הרשעתו של הנאשם.

16. סעיף 192א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 [להלן: "החסד"פ], מקנה לבית-המשפט שהרשיע נאשם לבטל את הרשעתו ולהטיל עליו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה. עם זאת, הכלל הוא כי מעת שנקבע כי הנאשם ביצע את העבירה, יש להרשיעו, ורק במקרים חריגים ויוצאי דופן ניתן לסיים את ההליך ללא הרשעה. ייאמר כבר, כי כאשר מדובר בעובד ציבור, ושוטר בכלל זה, שביצע את העבירה תוך מילוי תפקידו, המקרים בהם יתאפשר שלא להרשיעו בדין יהיו נדירים עוד יותר.

17. לעניין האפשרות להימנע מהרשעה, יפים דבריו של בית-המשפט העליון בע"פ 9893/06 לאופר נגד מדינת ישראל [31.12.07], בפסקה 9:

"המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים על תהפוכותיהם, בהשתקפותם בהליך הפלילי, עשויים ליווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העקרון העונשי הרחב, המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין."

18. בשורה ארוכה של פסקי-דין נקבע, שבכדי שיחול החריג של הימנעות מהרשעה צריכים להתקיים שני תנאים מצטברים: האחד, נסיבות העבירה מאפשרות להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים; השני, ההרשעה תפגע באופן חמור בשיקום הנאשם.

וכך נקבע ברע"פ 11476/04 מדינת ישראל נגד חברת השקעות דיסקונט בע"מ [14.4.10]:

"בהתקיים אחריות פלילית, סטייה מחובת הרשעה וענישה היא, על כן, ענין חריג ביותר. ניתן לנקוט בה אך במצבים נדירים שבהם, באיזון שבין הצורך במימוש האינטרס הציבורי באכיפה מלאה של הדין, לבין המשקל הראוי שיש לתת לנסיבות האינדיבידואליות של הנאשם, גובר בבירור האינטרס האחרון. כאשר מתקיים חוסר איזון נוקב בין העניין שיש לציבור באכיפת הדין, לבין עוצמת הפגיעה העלולה להיגרם לנאשם מהרשעתו וענישתו, עשוי בית המשפט להשתמש בכלי הנדיר הנתון בידו ולהימנע מהרשעת הנאשם..." (ראו בפסקה 32, עם הפנייה להלכת כתב - ע"פ 2083/96 כתב נגד מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 [1997]; ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נגד קליין [4.9.2007], פסקה 76 ואילך).

19. אומר כבר, כי מכלול הנסיבות מעלה כי המדובר במקרה גבולי המעורר התלבטות, אך בסופו של יום שוכנעתי כי עניינו של הנאשם מצוי בגדר אותם מקרים חריגים מאוד, המאפשרים להורות על ביטול הרשעת הנאשם תוך הטלת הענישה המומלצת על-ידי שירות המבחן.

20. הנאשם הודה בעבירה של הפרת אמונים, הטומנת בחובה פגיעה בשלושה ערכים מוגנים: פגיעה באמון הציבור בעובדי הציבור, פגיעה בטוהר המידות של עובדי הציבור, ופגיעה בתקינות פעולת המינהל.

בדנ"פ 1397/03 מדינת ישראל נגד שמעון שבס, פ"ד נט(4) 385 [2004], קבע כב' הנשיא (כתוארו אז) השופט ברק כי פעולות העולות כדי הפרת אמונים:

"מכרסמות בעבותות הקושרות אותנו כבני חברה אחת, הן מפרות את האמון של פרט בפרט, ושל הפרט בשלטון. הן מעודדות זלזול ברשויות הציבור ובעובדי הציבור. הן מטפחות ציניות כלפי רשויות המינהל וכלפי הסדר החברתי הקיים. הן פוגמות באמון של הפרט בתפקודו של הכלל, ובכך מערערות את היציבות החברתית..." (בעמ' 409).

21. ואכן, כפי שציננה באת-כוח מח"ש, הנאשם במעשיו שם את עצמו בניגוד עניינים פוטנציאלי בין תפקידו המשטרתי לבין החברות שנרקמה עם ג'קי, פגע באמון הציבור במשטרה, וכן פגע בטוהר המידות של המשטרה בסיטואציה שעלולה היתה להשחית את המערכת המשטרית.

22. בבסיס כתב-האישום עומדת ידידות בין הנאשם לבין ג'קי, כאשר עולה שאלה אם מלכתחילה היתה ראויה לנאשם, כלובש מדים, אם כי איני רואה לנכון לקבוע מסמרות בעניין זה, וממילא ייתכן והמדובר בסוגיה אתית-משמעית ולא פלילית.

מעשיו הפליליים של הנאשם משתרעים על פני שלוש אפיזודות שהתרחשו במהלך ימים ספורים. באחת מהן עשה הנאשם מצג לפיו יבדוק עבור ידיו מידע במאגרי המידע המשטרתיים, כשבפועל לא ביצע

בדיקה כאמור. יום לאחר מכן, מסר לידידו כי יעביר לטיפולו תיק רצח שקשור אליו, ויחדיו הם יעברו על התיק - כאשר גם פעולה זו לא יצאה לפועל. שני אירועים אלו מעלים, כי גם אם המדובר במילים שלא עמדה מאחוריהן כוונה אמיתית, הרי שהמסר שהעביר הנאשם הוא, שכלובש מדים, יכול הוא לנצל את נגישותו ומעמדו במשטרה, כדי לפעול למען מקורביו.

באירוע השלישי, שהתרחש יומיים לאחר מכן, הנאשם ביצע עבירה בכך שלקח הלוואה מג'קי, אם כי לאחר זמן מה החזיר את ההלוואה על סך 2000 ש"ח כפי שסוכם.

23. צבר המקרים מביא לכך שעתירת המאשימה אינה מופרכת. עם זאת, נוכח מספר נתונים מיוחדים, שוכנעתי כי יש לקבל את גישת ההגנה לפיה מתקיים התנאי הראשון, וכי נסיבות העבירה מאפשרות להימנע מהרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים.

24. עיננו הרואות, כי הנאשם הציע שתי הצעות שלא ראוי היה להציען, אך בפועל לא ביצע דבר. עם זאת, אני רואה לנכון להבהיר, כי אינני מקבלת את גישת חלק מעדי ההגנה, לפיה המדובר בנורמה רווחת בקרב אנשי משטרה, אשר באופן תדיר נתקלים בבקשה מעין אלו, ובמקום לתת תשובה שלילית, מבטיחים הבטחות שאין בכוונתם לעמוד בהן. הנורמה הרווחת צריכה להיות ברורה ולפיה, אין מקום גם למצג שווא לפיו יכול לובש מדים לנצל את נגישותו ותפקידו למען מקורביו וחבריו. למילים יש כוח משלהן, ועל מנת שלא לפגוע באמון הציבור במשטרה ובשלטון החוק, המסר היוצא מאדם האמון על אכיפת החוק חייב להיות ברור ונחרץ, וכי מבחינתו מעשים כגון אלו לא ייעשו.

חרף האמור, לאחר ששמעתי את הנאשם, את העדים ועיינתי שוב בתסקיר שוכנעתי, כי הנאשם הפעיל שיקול-דעת מוטעה על רקע חברות אמיצה ומיוחדת, וכיום הוא מבין באופן ברור את הגבולות והדרישות הנובעים מתפקידו.

25. לקיחת ההלוואה מג'קי, בסוף רצף הפגישות וה"הבטחות", היא עליית מדרגה מבחינת שיקול-הדעת הלקוי שהפעיל הנאשם, כאשר אירוע זה גובל בקבלת טובת הנאה ממשית. עם זאת נראה, כי הנאשם פעל באופן האמור על רקע מצוקה כלכלית, ולאחר שמיצה אפשרויות אחרות, ובנוסף, הוא החזיר את הכספים שלו. יש בסיס לטענת הנאשם, כי באותה תקופה "היטשטשו לו הגבולות" והוא לא הבין את הפסול שבמעשיו, שכן עיננו הרואות, שהנאשם הגיע למפגש עם ג'קי ברכבו המשטרתי, מלווה בשוטר נוסף.

26. לכל אלו יש להוסיף, שהמדובר באירועים שהתרחשו בשנת 2012. לא שמעתי כל הסבר מנציגת מח"ש המצדיק שיהיו כה משמעותי בהגשת כתב-האישום. הנאשם נאלץ לחוות עינוי דין ממושך בצל כתב-אישום חמור שהוגש בבית-המשפט המחוזי, אשר ייחס לו במקור עבירה של לקיחת שוחד. בחלוף השנים, כתב-האישום מותן באופן משמעותי וגובש לכדי נוסח מוסכם, תוך שהנאשם הודה בסופו של יום בעבירת עוון, ולבסוף גם מכלול נסיבותיו הביא את מח"ש למתן את עתירתה העונשית.

27. הדברים נכונים ביתר שאת על רקע העובדה, כי הנאשם אישר באופן מיידי בחקירה את החשדות המיוחסים לו, עוד בטרם הטיחו בפניו את האזנות הסתר המפלילות (שעלו תוך כדי חקירה שהתנהלה נגד ג'קי). התנהלות זו מעידה על לקיחת האחריות המלאה של הנאשם, חרטה, הפנמה של הגבולות הברורים, חוסר תחכום ותחושת הבושה שחוה.
28. חרף הודאתו המיידית של הנאשם, כתב-האישום הוגש, כאמור, כעבור ארבע שנים (!), בחודש יולי 2016. הנאשם המשיך לעבוד ולהתקדם בשורות המשטרה לאחר חקירתו, ורק בחודש נובמבר 2016 הושעה מעבודתו במשטרה, כשגם לעיתו מהלך זה לא קיבלתי כל הסבר.
29. נתונים מיוחדים אלו מעלים, כי חרף מעשיו הלא ראויים של הנאשם והפגיעה הלא פשוטה בתדמית המשטרה, הרי שאין מדובר במעשי שחיתות מובהקים, אלא בטשטוש גבולות על רקע חברות, שככל הנראה מוטב שלא היתה באה לתוך עולמו של הנאשם כלובש מדים. אשר על כן אני קובעת, כי בנסיבות חריגות אלו, האינטרס הציבורי לא יפגע אם תבוטל הרשעתו של הנאשם.
30. התנאי השני המבסס את האפשרות לשקול ביטול הרשעה נעוץ בנסיבותיו האינדיבידואליות של הנאשם, ולשאלה אם ייגרם לו נזק קונקרטי כתוצאה מההרשעה ואם ההרשעה תפגע באופן חמור בשיקומו. שוכנעתי שגם תנאי זה מתקיים בעניינו של הנאשם.
31. הנאשם, איש לא צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר במשך שנים רבות תרם מיכולותיו ומזמנו למען החברה בשירותו במשטרה כלובש מדים. עדי ההגנה שנשמעו, תעודות ההוקרה והמסמכים שהוגשו מלמדים, כי המדובר בחוקר מוערך, אשר לקח חלק בפענוח פשעים חמורים, אהוד על חבריו לעבודה אשר מאמינים בו, ומפקדיו השונים מעוניינים לקבלו חזרה לשורות המשטרה בשל מקצועיותו, מסירותו ונאמנותו.
32. שאלת ההרשעה היא אמנם לא הפרמטר היחיד שישקל על-ידי הגורמים המוסמכים במשטרה, לכשיבקש הנאשם לחזור לשרת במשטרה. כפי שטענה ב"כ מח"ש, וכפי שעולה מהמכתב נ/7, המדובר בהחלטה של גורמים מקצועיים, השוקלים, בין השאר גם את טיב שירותו של השוטר, משך שירותו - וכן את התייחסות בית-המשפט לשאלת ההרשעה.
33. גם אם המדובר בפרמטר אחד מני מספר שיקולים אשר ישקלו בבוא העת, עיננו הרואות, כי הרשעה בדין מעלה את הסיכוי לפגיעה ממשית בפרנסתו ובשיקומו של הנאשם. אזכיר, כי מצבו הבריאותי אינו פשוט, ועל רקע גילו, האפיקים התעסוקתיים הפתוחים לפניו הם מוגבלים. בנוסף, הוא בעל מוטיבציה גבוהה לחזור לשורות המשטרה, ומפקדיו הרבים מעודדים זאת, וראוי שנושא זה ישקל מבלי שהרשעה תכתים את עתידו המקצועי. בכך, עמד הנאשם בנטל המוטל עליו להוכיח כי הרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטיה בסיכויי שיקומו.

34. לכל אלו יש להוסיף, כי הנאשם מעד באופן חד-פעמי ונראה כי עינוי הדין שחוזה, תהליך עיבוד העבירות בשירות המבחן וההליך המשפטי, העבירו לנאשם מסר חד-משמעי בדבר הצורך בגבולות ברורים, גם כאשר המדובר ביחסים בינאישיים בחייו הפרטיים של השוטר, והסיכוי להישנות התנהגות דומה הוא נמוך, אם בכלל.

35. אין בכל האמור כדי להקל ראש בחומרת מעשי הנאשם ומהצורך להוקיע התנהלות זו בין לובשי המדים לשם הגברת האמון במשטרה ובטוהרו. עוד אוסיף, כי ניתן ללמוד מהפסיקה שהוגשה על-ידי ההגנה ומפסיקה נוספת בה עיינתי, כי בנסיבות לא פחות חמורות, נמצא מקום לבטל הרשעה.

כך, למשל, לאחרונה, בע"פ 3554/16 **יעקובוביץ' נגד מדינת ישראל** [11.6.17], ביטל בית-המשפט העליון את הרשעתו של מי שהחזיק בתעודת מעקל, נהג בכלי רכב של החברה באופן שיצר מצג שווא כאילו מדובר בניידת משטרה ונטל חלק בפעולות של הצמדת מכשירי מעקב לכלי רכב מועמדים לעיקול, כשבבית-המשפט המחוזי הוא הורשע בעבירות של הפרת אמונים, התחזות כעובד ציבור ופגיעה בפרטיות. בית-המשפט העליון (מפי כב' השופטת ברק-ארז ובהסכמת כב' השופטים שהם וחיות) שיקף את התלבטויותיו על רקע חומרת העבירות, אך בסופו של יום, לאור חלקו של הנאשם במסכת והעובדה שהוא המשיך לחתור לקידום עתידו המקצועי באופן שהשלים את לימודיו וניגש לבחינות בתחום הנדסאות הרכב, הוחלט לקבל את הערעור, לבטל את הרשעת המערער ולהטיל עליו של"צ.

ברע"פ 8215/16 **אברהם יצחק נגד מדינת ישראל** [29.3.17], בוטלה הרשעתו של איש צבא קבע אשר ביצע עבירה של סיוע לאחר מעשה בכך שהסיע רוצח, לאחר שהשליך סכין מהרכב, אל מקום חפצו, על רקע נסיבות העבירה החריגות והעובדה שהחל בלימודים במכללה, כשהרשעה תחסום אפשרויות תעסוקה - בעיקר במגזר הציבורי;

בע"פ (מחוזי ירושלים) 8271-09-15 **שמעון כהן נגד מדינת ישראל** [1.2.16], בוטלה הרשעתו של פקיד במחלקת השומה והגבייה בעירייה, אשר הורשע בעבירה של הפרת אמונים בכך שהיפנה נזקקים לשירותי העירייה למודד פרטי בתשלום, כשאותו מודד לא אושר על-ידי העירייה, וזאת, בין היתר, מאחר והמערער לא הפיק רווח אישי ממעשיו, והעובדה שהוא בן 52, כשהרשעה תפגע באפשרויות תעסוקה שלו;

ע"פ (מחוזי באר-שבע) 46442-01-11 **גיורא שונק נגד מדינת ישראל** [23.9.08] ולפיו בוטלה הרשעתו של רכז מודיעין של תחנת קרית מלאכי, אשר מסר מידע כללי בנוגע לפשיטות של המשטרה לתושבת העיר, על רקע כוונתה לפתוח עסק למשחקים אסורים, וזאת נוכח חלוף הזמן מאז ביצע העבירה (7 שנים), ההערכה לה זכה במהלך שירותו במשטרה, והעובדה שפרש מהמשטרה ועבר

לשמש כמנהל סניף בחברת אבטחה, כשככל הנראה לא יוכל להמשיך בעבודתו זו אם יורשע;

ת"פ (שלום באר-שבע) 5847/08 **מדינת ישראל - מח"ש נגד אביב גומל**, במסגרתו נדון עניינו של איש יחידת "רותם" של המשטרה, אשר לא מנע מסוכנת משטרתית לעשות שימוש בסמים ואף לא דיווח לממונים על כך, ככל הנראה על רקע רומנטי, כשהשיקול המרכזי לאי-הרשעתו היתה העובדה שהרשעה תביא באופן קרוב לוודאי לפיטוריו של הנאשם מהמשטרה.

36. התוצאה היא, שאני מחליטה לבטל את הרשעת הנאשם (בהכרעת-דין מיום 21.2.17) לפי סעיף 192א לחסד"פ ומותירה על כנה את הקביעה כי ביצע עבירה של הפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק העונשין.

אני מטילה על הנאשם שירות לתועלת הציבור בהיקף של 200 שעות, על-פי התוכנית שגובשה על ידי שירות המבחן, במסגרת העמותה למען הקשיש במודיעין. הנאשם ישלים את ביצוע העבודות בתוך שנה מהיום. שירות המבחן רשאי לשנות את תכנית השל"צ על פי הבנתו, אם יתעורר צורך בכך.

הוסבר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי השל"צ, ניתן יהיה להחזירו לבית המשפט, להרשיעו ולהוסיף על עונשו.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ' אלול תשע"ז, 11 ספטמבר 2017, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.